

Prima instanță: Judecătoria Centru mun. Chișinău (jud: L. Vasilevici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. D. Manole, S. Arnaut, E. Fistican)

DECIZIE

01 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Liliana Catan

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de BC "Investprivatbank" SA împotriva deciziei din 10 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare, împotriva ÎM „Casino National Group” SRL privind încasarea sumei,

cererea reconvențională depusă de ÎM „Casino National Group” SRL împotriva BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare, privind validarea creanței și compensarea creanțelor reciproce,

c o n s t a t ă :

La data de 06 iulie 2012 BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Casino National Group” SRL privind încasarea sumei.

În motivarea acțiunii s-a indicat că în baza ordonanței Băncii Naționale a Moldovei nr. 09-02218/313 din 19 iunie 2009, reclamantului i-a fost retrasă licența de desfășurare a activității financiare, fiind numit în acest sens un lichidator cu toate împuternicirile organelor de conducere.

Afirmă că la data de 19.06.2009 angajații Direcției Operațiuni Bancare a BC „Investprivatbank” SA s-au deplasat la casele de schimb valutar situate în mun. Chișinău, str. Pușkin 32 și bd. Ștefan cel Mare nr. 2, pentru efectuarea inventarierii și încasării mijloacelor bănești, însă serviciul de pază a pîrîtului nu a permis colaboratorilor băncii să scoată mijloacele bănești ce îi aparțineau, sub pretextul că banca are datorii față de agentul economic, care în anul 2005 a transferat la contul BC „Investprivatbank” SA suma de 210000 lei, drept asigurare a activității caselor de schimb valutar.

Menționează că la data de 10.11.2009, de către organul de urmărire penală al DGUP a CCCEC, în baza demersului lichidatorului BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare, a fost pornită urmărirea penală în privința directorului ÎM „Casino National Group” SRL – Voloșenco G. conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal.

Declară că prin ordonanța Procuraturii Centru mun. Chișinău, procesul penal a fost încetat, însă în cadrul urmăririi penale, atât martorii, cât și directorul ÎM „Casino National Group” SRL au recunoscut că la momentul retragerii licenței de activitate a BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare, în posesiunea pîrîtului se aflau mijloace financiare, care conform echivalentului numerarului după cursul oficial a BNM la data de 19.06.2009 constituia suma de 346563,67 lei.

Consideră că conform art. 374 alin. (1) Cod civil, proprietarul este în drept să-și revendice bunurile aflate în posesiunea nelegitimă a altuia. Astfel, în speța dată, proprietar al mijloacelor financiare reținute de către ÎM „Casino National Group” SRL este BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare.

Solicită încasarea din contul ÎM „Casino National Group” SRL în beneficiul său datoriei în sumă de 346563,67 lei și a cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării pricinii, ÎM „Casino National Group” SRL a depus cerere reconvențională împotriva BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare, solicitînd validarea creanței față de debitorul BC „Investprivatbank” SA în mărime de 633,32 lei cu titlu de datorie la plata chiriei și compensarea creanțelor reciproce conform ordinii priorității claselor de creanțe stabilite în mărime de 210633,32 lei.

Drept temei al cererii formulate s-a indicat că la data de 07.07.2005 și la 07.07.2006 între ÎM „Casino National Group” și BC „Investprivatbank” SA au fost încheiate contracte de arendă a încăperilor amplasate în mn. Chișinău, str. Pușkin 32 și bd. Ștefan cel Mare nr.2, în scopul funcționării caselor de schimb valutar al băncii, chiria lunară a fost stabilită de către părți în sumă de 1000 lei pentru încăperea. Drept asigurare a activității caselor de schimb valutar, conform condiției impuse de către BC „Investprivatbank” SA, ÎM „Casino National Group” SRL a transferat pe conturile băncii suma de 210000 lei, conform dispozițiilor de plată nr. 579 din 14.09.2005 și respectiv nr. 617 din 03.10.2005. Ulterior, la data de 01.08.2008 conform acordului adițional termenul locațiunii a fost prelungit pînă la data de 01.08.2009.

Precizează că la data de 29.09.2008, în baza contractului de locațiune nr. 1 încăperea din str. Pușkin 32, mun. Chișinău a fost transmisă în locațiune ÎM „Club Casino”. Ca urmare a acestor schimbări, la data de 14.11.2008 între ÎM „Club Casino” și BC „Investprivatbank” SA a fost încheiat contractul de sublocațiune. Tot la această dată, conform acordului adițional încheiat între ÎM „Casino National Group” și BC „Investprivatbank” SA, încăperea din str. Pușkin 32, mun. Chișinău a fost exclusă din locațiune, fiind valabil doar contractul de arendă încheiat pe încăperea amplasată în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr. 2.

A mai indicat că la momentul retragerii licenței BC „Investprivatbank” SA, datoria pentru folosirea spațiului închiriat a constituit suma de 633,32 lei, ne fiind achitată nici pînă în prezent. Astfel, consideră că ÎM „Casino National Group” deține dreptul de a

nu preda mijloacele financiare pînă cînd nu vor fi achitate toate datoriile pentru închirierea încăperii.

Prin hotărîrea din 04 decembrie 2013 a judecătoreii Centru mun. Chişinău, acţiunea înaintată de BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare, a fost admisă, fiind dispusă încasarea din contul ÎM „Casino National Group” SRL în beneficiul BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare, datoria în sumă de 346563,67 lei, iar cererea reconvenţională depusă de ÎM „Casino Naţional Group” SRL a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 10 februarie 2015 a Curţii de Apel Chişinău s-a admis apelul depus de avocatul Ciofu Vitalie, în interesele ÎM „Casino National Group” SRL, s-a casat parţial hotărîrea primei instanţe şi s-a emis o hotărîre nouă de respingere a cererii de chemare în judecată înaintată de BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare. În rest, hotărîrea primei instanţe s-a menţinut.

La 09 aprilie 2015 BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare, a declarat recurs împotriva deciziei instanţei de apel solicitînd casarea acesteia cu menţinerea hotărîrii primei instanţe.

În motivarea recursului s-a invocat că instanţa de apel la emiterea deciziei recurate a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat eronat legea şi a apreciat arbitrar probele anexate la materialele pricinii, fapt ce a dus la soluţionarea greşită a pricinii.

Consideră recurentul că instanţa de apel neîntemeiat a ajuns la concluzia precum că acţiunea înaintată de BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare, urmează a fi respinsă ca nefondată şi lipsită de suport probatoriu, pe motiv că nu au fost anexate înscrisuri care confirmă circumstanţele relatate în cerere. La caz, susţine recurentul că instanţa de apel nu a ținut cont că la materialele dosarului sunt anexate probe şi anume ordonanţa de încetare a urmăririi penale din 22.03.2010 a Procuraturii Centru mun. Chişinău şi extrasele rulajelor din conturi a caselor de schimb valutar amplasate în imobilele ce-i aparţin intimatului, care în opinia recurentului justifică cerinţele înaintate în cererea de chemare în judecată.

Menţionează că în cadrul urmăririi penale, atît martorii, cît şi bănuita Voloşenco Galina au recunoscut că la momentul retragerii licenţei BC „Investprivatbank” SA, la data de 19.06.2009 în posesiunea ÎM „Casino National Group” SRL se aflau mijloace financiare în sumă de 346563,67 lei, fapt însă ignorat de către instanţa de apel.

Totodată, consideră că odată ce ÎM „Casino National Group” SRL a înaintat în instanţa de judecată cerere prin care solicită de la recurent compensarea creanţelor reciproc opuse, acesta recunoaşte datoria faţă de recurent.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Prin prisma normei citate, Colegiul consideră recursul declarat în termen, deoarece la materialele pricinii este anexată scrisoarea de expediere a deciziei contestate datată cu 02.03.2015, iar recursul a fost declarat la data de 09.04.2015.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul BC "Investprivatbank" SA ca întemeiat și care urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.445, alin.(1), lit. f) CPC, instanța după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că la data de 07.07.2005 și ulterior la 28.11.2005 între ÎM "Casino National Group" SRL și BC "Investprivatbank" SA, în proces de lichidare, au fost semnate contractele de arendă a încăperilor amplasate în mun. Chișinău, str. Pușkin 32 și bd. Ștefan cel Mare 2, în scopul funcționării caselor de schimb valutar a BC "Investprivatbank" SA, în proces de lichidare, iar la 23.08.2005 între aceleași părți a fost încheiat contractul de gestionare a contului curent în vederea garantării funcționării caselor de schimb valutar.

Prin acordurile adiționale din 14 noiembrie 2008 și respectiv 01 august 2008 a fost modificat obiectul locațiunii, și anume amplasarea spațiilor pentru casele de schimb valutar a fost schimbat la adresa mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 2 și termenul contractului a fost prelungit până la 01 august 2009.

În baza contractului de sublocațiune din 14 noiembrie 2008, locatorul ÎM "Casino National Group" SRL și-a dat acordul la sublocațiunea de către SRL "Club Casino" către BC "Investprivatbank" SA a echipamentului și încăperii pentru casa de schimb valutar amplasată în mun. Chișinău, str. Pușkin 32. Termenul contractului a fost stabilit până la 14 noiembrie 2009.

La fel, s-a constatat că ulterior, ÎM „Casino Napoleon” a trecut în proprietatea SRL „Club Casino” a cărui fondator este ÎM „Casino National Group” SRL, fapt confirmat prin ordonanța din 22 martie 2010 a Procuraturii Centru mun. Chișinău privind încetarea urmăririi penale (f.d. 13-14).

Tot din actele cauzei rezultă că la data de 19.06.2009, prin ordonanța nr. 09-02218/313, Banca Națională a Moldovei a dispus retragerea licenței de desfășurare a activităților financiare a BC „Investprivatbank” SA, în acest sens fiind numit un lichidator cu toate împuternicirile organelor de conducere.

Ca rezultat al demarării procedurii de lichidare a BC "Investprivatbank" SA, la data de 19.06.2009 angajații Direcției Operațiuni Bancare a Băncii s-au deplasat la casele de schimb valutar situate în mun. Chișinău, str. Pușkin, 32 și bd. Ștefan cel Mare 2, pentru efectuarea inventarierii și încasării mijloacelor financiare.

S-a mai constatat că la data de 25.06.2009, BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare, a expediat în adresa ÎM „Casino National Group” SRL scrisoarea nr. 01/2137 și în adresa SRL „Club Casino” scrisoarea nr. 01/2138, prin care a solicitat înlăturarea obstacolelor în vederea efectuării inventarierii activelor băncii cu permiterea încasării mijloacelor financiare, însă atât această cerință, cât și cerințele înaintate din scrisoarea nr. 04/3594 din 30.07.2009 adresată ÎM „Club Casino” SRL și scrisoarea nr. 04/4626 din 19.08.2009 adresată ÎM „Casino National Group” SRL, au fost ignorate (f.d.7-9,11), motiv pentru care a fost sesizată instanța de judecată.

Fiind investită cu judecarea pricinii, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii înaintate de BC "Investprivatbank" SA, fiind dispusă încasarea din contul ÎM „Casino National Group” SRL în beneficiul BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare, datoria în sumă de 346563,67 lei. Totodată, cererea reconvențională depusă de ÎM „Casino National Group” SRL s-a respins ca neîntemeiată.

Instanța de apel, la rîndul său, a casat parțial hotărârea primei instanțe în partea admiterii acțiunii și în această parte a pronunțat o nouă hotărâre de respingere a cererii de chemare în judecată înaintată de BC "Investprivatbank" SA în proces de lichidare. În rest, hotărîrea primei instanței s-a menținut.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție verificând legalitatea deciziei instanței de apel, prin prisma criticelor formulate în recurs, conchide că instanța de apel a dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar, pe când prima instanță justificat a ajuns la concluzia admiterii acțiunii înaintată de BC "Investprivatbank" SA.

La caz, este de menționat și faptul că odată cu emiterea ordonanței de retragere a licenței BC „Investprivatbank” SA s-a dispus demararea inventarierii bunurilor, inclusiv și de la casele de schimb valutar de pe str. Pușkin 32 și bd. Ștefan cel Mare 2, mun. Chișinău, care se aflau în locațiune ÎM „Casino National Group” SRL.

Colaboratorii ÎM „Casino National Group” SRL au refuzat predarea sumelor de bani, sub pretextul că Banca nu a achitat datoriile existente către ÎM „Casino National Group” SRL.

La caz, instanța de recurs menționează și faptul că prima instanță întemeiat a indicat că la materialele dosarului de către intimat nu au fost prezentate careva acte care ar confirma că la data reținerii bunurilor, mijloacelor bănești în mărime de 155.188,81 lei, 800 euro, 800 dolari, și respectiv, suma de 156.627,97 lei, 500 euro și 500 dolari, ÎM „Casino Național Group” SRL dispunea de un act oficial, care îi acorda un drept legal de a reține mijloacele bănești care îi aparțin reclamantului. Ori, conform art. 374 alin. (1) Cod civil, proprietarul este în drept să-și revendice bunurile aflate în posesia nelegitimă a altuia.

Astfel, în speța dată, rezultă cert că proprietar al mijloacelor financiare reținute ilegal de ÎM "Casino National Group" SRL este BC "Investprivatbank" SA. Respectiv, recurentul este în drept de a solicita de la intimat restituirea sumelor ce au fost reținute ilegal.

Colegiul menționează că mijloacele financiare aparțin BC "Investprivatbank" SA. și că au fost ilegal reținute de ÎM "Casino Național Group" SRL se confirmă prin probele anexate la dosar și anume rulajul mijloacelor bănești din data de 18.06.2009 – 19.06.2009 (f.d. 70-71), precum și extrasul rulajelor din conturi din 01.06.2009 – 19.06.2009 (f.d. 123 - 153), care confirmă mijloacele bănești existente la data respectivă, intrările-ieșirile și soldul final.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de BC "Investprivatbank" SA și de a casa decizia instanței de apel

în partea în care a fost casată hotărîrea instanței de fond cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către BC ”Investprivatbank” SA.

Se casează decizia din 10 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău în partea în care a fost casată hotărîrea din 04 decembrie 2013 a judecătoriei Centru mun. Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare, împotriva ÎM „Casino National Group” SRL privind încasarea sumei și la cererea reconvențională depusă de ÎM „Casino National Group” SRL împotriva BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare, privind validarea creanței și compensarea creanțelor reciproce cu menținerea în această parte a hotărîrii din 04 decembrie 2013 a judecătoriei Centru mun. Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Liliana Catan

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală